

3 Cena Numeru
centy w Krakowie, Podgórze
i na prowincji.

PRENUMERATA

Wiosenna w Krakowie i K. 50 h. (z dostawą do domu
na prowincji z przesyłką pocztową i K. 50 h.)
Prenumerata za granicą i m. 50 l. 2 r. 1 rs.
POJEDYNCZE EGZEMPLARZE NARZYWA. MOŻNA
WE WSZYSTKICH AGENCJACH PISM I NA WSZYST-
KICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

„NOWINY“
Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340.
Ekspedycja „Nowin”: ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY:

LUDWIK SZCZEPANEK.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340)
od godziny 9 rano do 6 wieczorem w biurze ulica Wiślna L. 2.
Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincji.

Prosimy odnowić prenumeratę na przyszły kwartał. Abonent „Nowin” wynosi (wraz z przesyłką pocztową lub dostawą do domu) kwartalnie 4 K. 50 h., miesięcznie 1 K. 50 h. (można należność przesyłać przekazem pocztowym lub markami).

Każdy nowy prenumerator otrzyma bezpłatnie, o ile zapłaci starym, początkowe fejtłone powieści „Czarodziejski samochód”.
„Nowiny” są niezawisłym, bezpartyjnym, demokratycznym pismem. Wolne od stronniczych uprzedzeń, zachowują sobie w każdym wypadku swobodę zdania, szczerze wierząc narodowej sprawie. Szybkość informacji i bogactwo interesujących artykułów, zapewniły „Nowinom” największą w Galicji zachodniej poczytność. Nabywać można „Nowiny” w każdej trałce.

„Naprzód” w czerwonym „fraku”.

Niedawno „Naprzód” pisał z radością o „odróżnieniu” partii socjalistycznej, które ujawniło się faktem, że „fraki” (frakcja rewolucyjna) złożyły swą piękna nazwę, a przybrały z powrotem dawną firmę papiersową.

„Naprzód” się radował, ale „Centralny Komitet P. P. S.” w Warszawie zaprzestował przeciwko temu krokowi. W odpowiedzi do „towarzyszów robotników”, wydanej we wrześniu, komitet warzawski „płtennie” ten krok, jako akt niesłychanego bandytyzmu, który „opinia robotnicza” przyjęła z pogardą i wstrętem.

Obserwator porachował się z „frakami”, tak miłymi bojownikom serduszkami nas Daszyńskim, takie warzawski „Robotnik” w urze 218. z września b. r. i talnie wydany organ P. P. S.

Przytoczmy tu opinie tego organu o „frakach” i naprzódowcach w celu pokazania, jak nasi socjaliści naprawdę się oceniają.

Ten sąd partyjny wybitny bodaj czy się ostrzeż od sądów dzienników narodowych — i świadczą, jaki samet panuje wśród obywateli grup socjalistycznych i jak niesłychanie skodliwym jest działalność tych bojowników proletariatu, operujących na gruncie ciemnoty, nędzy i fanatyzmu, wśród ludzi niekulturowych, nie zdolnych do myślenia logicznego, wśród nieurazdowionych, upajających się fraszkami, wśród gwałtowników o instynktach bandyckich, i wrotycznych.

Nasi „naprzódowcy”, zespoleni z „frakami”, lubią akcentować swoje „narodowe” tendencje. Tę reakcją narodową bardzo im jednak zaiste bliznie ten mły socjalistyczny warzawski „Robotnik” i pisze:

„Frakacja” rewolucyjna jest wynikiem upadku rewolucji. Narodziła się ona, jako zlepek wyrażający się bojowością, religiją, branningą i bombą, z odradzącej się nacjonalizmem... Błędna, pozbawiona wszelkich realnych podstaw, ideologia „powstańcza” — spręga się

ze schodzącą na bezdroża awanturactwa taktyką „jednostkowego „cynu”...
I wymyśla się dalej „Robotnik” — „nacjonalizm” i „powstańcza fraszolę „fraków”, wyszydzia ich „zalecenie lektury grubych podziemników strategii wojennej”... a wreszcie zarzuca im „bandydyzm”...

Przytoczmy ten sąd socjalistów o socjalistach, zaznaczając, że „wart pałac Pała”: jedna grupa waga jest w zupełności drugiej, obie szarą zamęt w społeczeństwie i wytwarzają gorączkowy ferment, balancując masy i pchając je do szaleństwa.

Nie trzeba więc lekceważyć działalności tych pałów „fraków”. Działając na ciemne masy robotników, mogą (jak się to już okazało w r. 1905 i 1906) wywoływać zaburzenia i gwałty, wycoście szkodliwe dla kraju. Faktem jest, że z okazji konfliktu austro-serbskiego naprzódowcy „fraki” gotowali się do Królestwie Polskiem. A uderzył niedawno najsurowiej w Krakowie kładzie młot na cisk na „przygotowywanie powstań”. Jestto szaleństwo, ale w tem szaleństwie jest metoda — i dlatego jest ono niebezpieczne. Nie można przeto dość dobitnie napisać tej bezczelnej roboty „Naprzód” w czerwonym fraku!

Platoniczna rezolucja Rady-miejskiej.

Za przykładem Rady lwowskiej także krakowska Rada miejska uchwaliła wczoraj rezolucję zastrzeżoną i nie ostateczną w sprawie uchwalenia do Sejmu Dykany, jako poprzednika tej uchwały, świadczą, że Rada zdaje sobie dobrze sprawę, iż ta rezolucja pozostanie objawem jemu platonizacji sympatii, a rzeczywistość musi społeczeństwu do poprzestania na pewnym rozszerzeniu prawa wyborczego i większym demokratyzowaniu Sejmu, ale wyrażeniami idealnej cetero parum. Znamyśmy objawem było, że prezydent Leo, przywołując lewicy sejmowej i w pewności najwyższej realny polityk w miedze, zachowywał podczas całej dyskusji milczenie, pozostawiając stranki otwarte dla słownych harców takich szermierzów, jak dr Bandrowski, Stanisławski, Petelenc, Daszyński.

Charakterystycznym było przemówienie R. Stanisławskiego, który wywołał, że reforma skądź zarówno przyjacieli, jak nieprzyjacieli, że uprzywilejowanie obywateli przy niedogodzie się straszyć cetero parum. Głosowanie głosowało poddając całej dyskusji milczenie, pozostawiając stranki otwarte dla słownych harców takich szermierzów, jak dr Bandrowski, Stanisławski, Petelenc, Daszyński.

Ta „boy” przerwał na chwilę czytanie i pokręcił głową, szepcząc:

Myli się miasa Lizzie, ale a nie nie wiem. Tylko raz powiedział mi Nijak: „Czajwa” nad miasa Topaz... Panistaj, aby nigdy nie została samą! Niechaj cięśko ci przyjaśnią putry na nie!

A że ja robię wyzako, co mi każe moja przyjaciółka — więc czawalam.

I dalej czytał:
Oda — pisał profesor Frudent — mias Topaz pragnie dobieć siebie jak najwiśniej przyjaciół i obrotów. Nijak jest pod znaczącym dozwoleniem, ale ty nie. Możesz uciec z wigilii.

W tym celu przyjdź ci jutro przez tego miedze i szacnego pata, Kleczka, pilnik i linkę jedwabną. Pilnik, abyś mógł przepilnować kratę, linkę — abyś się mógł po niej spuścić w rów, otaczający więzienie.

Gdy ci się to uda, natychmiast przyjdź do mnie. Ubrzyj się w mojem mieszkanie i powiem ci dokładnie, czego chce od ciebie miasa Lizzie.

Zalazę ten papier zaraz po przeczytaniu, przesyłając ci. Mieszaj się w te sprawy, narazem się bardzo.

„Życie ci powodzenia.

N. Prudent”.

jaką powinna panować w obozie demokratycznym. Ostatecznie rezolucja została uchwalona jednomyślnie przez całą Radę, z wyjątkiem r. Domasńskiego, który oświadczył 16 uszuwa się do głosowania, bo poco głosować za rezolucją, skoro wiadomo powszechnie, że z głosowania cetero parum nie będzie. Rezolucja o-piewa:

„Rada miasta wyraża przekonanie, że reforma wyborcza do Sejmu jest najpilniejszym postulatem, bez którego nie może być mowy o normalnym i nowoczesnym rozwoju stosunków narodowych, społecznych i ekonomicznych naszego kraju. Rada miasta Krakowa oświadcza się w zasadzie za cetero parum. Rada miasta wyraża po-siódł miast Krakowa, by przeprowadzenie reformy wyborczej w duchu wspomnianym uważała za swój najważniejszy obowiązek i starała się, aby reforma jak najprędzej i skutecznie została przeprowadzona.”

Jak już zaznaczyliśmy, rezolucję uchwalono jako dowód platonizacji i sympatii z sejmowcami, że postulat w niej zawarty nie da się zrealizować, a postawie nie mogą być krępowani w zawieraniu kompromisów.

Zresztą w tej sesji sejmowej sprawa reformy wyborczej, jak się zdaje, nie na krok się nie posunie. Sejm ma tylko jeszcze dwa tygodnie czasu na obrady, bo jak słychać, Rada państwa zbiera się 19 października.

Zemsta zdradzonego kochanka.

Cztery trupy — w tem dwoje dzieci.

Z Warszawy nadeszła wiadomość o niezwykłym krwawym dramacie mitym w sferze robotniczej na Woli. Widać w tem jeszcze wyraźny wpływ „rewolucyjnego” szat, który opętał robotników i spudłowało w morderczy bandytyzm rozkrzewił w ich szeregi.

Wczoraj o g. 1 po poł. na ul. Młynarskiej, w pobliżu bramy domu nr. 4 jacyś niewyodróżnieni, zabójcy napadli na przechodzącego tamtejsz 32-letniego Stanisława Dobryńskiego, kilku strzałem rewolwerowymi powalili go na chodnik i znikli bez śladu.

W trzy godziny później z mieszkania swego przy ul. Młynarskiej wyszedł robotnik fabryki i-ranek, 23-letnia Józefa Palisłka, bardzo przystojny, zdrowy.

Zauważył młoda kobieta wychyliła się za bramę domu, gdy podszedł do niej kilku młodych ludzi z bronią w rękach.

Przerazona ten, cofnęła się Palisłka ku swemu mieszkaniu. Pospytały się za nią strażnicy rewolwerowi. Oszaleła, skutkiem gwałtowności koło ulicy na rewolwerowców, Palisłka pędem wbiegła na podwórko domu nr. 60, gdzie bawiła się gro-

tem grzankami błota i kamieniami. Poza rowem ciągnęło się jakas pusta ulica zabudowana domami, w których już pogasały światła.

— No, w drogę! — mruknął odważnie młodec.

Dobry linik, nawiązał jeden już koniec do resztek kraty, pozostałości unosił w tym celu, i uderzył się sznurkiem, spuścił się na ziemie na sznurku.

W chwili potem stanął na dnies rowu, po którym zaczął biec z całą szybkością, na jaką tylko mu pozwalała ciemność.

Przyspieszył, nie bacząc na kamienie i kłaczki o wystające gałęzie krzaków, pędził bez odpoczynku, bacznie sięgnął, aby nie minąć złowieszczych drabinek, o które wdział, że musi się tam znajdować, a która ułatwia polowy zejście do rowu w celu osiągnięcia ukrytych się tam wycieczek.

Temczasem, pominął, że Fit przebiegł już dzieląc metodę, drabinki sięgnął nie spotkał, i bledny wycieczek wydołał się z rowu nie mógł.

W końcu dotarł do jakiegoś czarnego tunelu. Nie wypowiadając strach oświadczył oboponem. Wtem na nim rozległo się szmerzenie kamieni. Nie było sposobu dostać się wstecz i przerażony młodec zapuścił się w czarny korytarz.

Co kwadrans robota była skończona.

Nastąpił Fit wkoził na parapet okna, przechylił się przez nie: ujrzał rów, o którym pisał profesor. Dno jego w tem czasie było sucha, zarzucone sznurkiem.

OGŁOSZENIA

za wiersz peltu 16 hal, za każdy następny raz 12 hal, drobne ogłoszenia po 4 halerze od wyrazu, (minimum 50 hal). Należność za wiersz peltowy 50 hal. spody na każdej stronie po 3 Kor. — Zaliczki 20 Kor. za tydzień. Inzeraty prowadzi w swym zarządzie p. M. Hupczyce.

Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna L. 2, otwarta od godziny 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokółowskiego, Pasaż Hausmana L. 2.

Kahyle pod Mallią. (Patrz „Ze świata”).

mała dzieci. Za nią, wciąż strzelając, biegł nieznan.

Ugodzona w głowę, upadła Palisłka na bruk podwórza. Spostreżony ten, zabójcy cofnęli się z podwórza i uciekli.

Skutki salw zabójców okazały się straszne. Bawiące się na podwórzu dzieci starze, na odgłos strzałów, rozbiegły się na wszystkie strony i pochowały w mieszkaniach parterowych; młodsze zaś dzieci niebyleż jeszcze pewnie chodzące, zostały na podwórzu wśród gwizdających kół, z których jedna trafiała 3-letniego Wacława Wiśniewskiego w głowę i zabila go, druga zaś 6-letniego Karola Kalkicką w lewą rękę.

Młody zabójca Wacława Dobryńskiego i Palisłki istnieć ścisły związek.

Palisłka przed kilku laty poznała się z Dobryńskim, który również pracował w jednej z fabryk na Woli.

W czasach rewolucyjnych Dobryński, zamieszany w spory ekonomicznej natury z przedsiębiorcą, akcenty został na czubku.

Podobno przed zesłaniem Palisłka obiecała Dobryńskiemu, że trwać będzie w panienstwie i w powrocie z zesłania połaczy się z nim małżeńskim związkiem.

Stało się inaczej. Palisłka znalazła innych kochanków — a za jednego miała wyjść za mąż. Tymczasem Dobryński wrócił z zesłania i stanął przed fabryką, aby się ostatecznie rozmówić z Palisłką co do przyszłego swego z nią stosunku.

Na widok jednak Palisłki nie wytrzymał i zamiast z nią spokojnie się rozmówić, rzucił się na nią i wobec innych wychodzących równocześnie z fabryki robotnic, pobił ją dotkliwie, tak,

Czarodziejski samochód.

Powieść przez Pavla d'Ivici.

Ciąg dalszy.

Gdy tylko miasa Lizzie dowiedziała się o uwieszeniu Nijak, zadrała i rzeka do moła:

— Niebezpieczeństwo się zbliża!
— Jakże? — zapytałem.

— Nie wiem — odpowiedziała smutnie. — Ale miazę teraz być otoczony przyjaciółmi.

— A czy nie jestem przy pani? — zawołałem. — Ja, profesor, naradzając się nawet na posadzenie o wykroczenie przeciwko obowiązkowi mego stanowiska?

— Wówczas ona nimiechała się do mnie i podając mi rękę, rzekła:

— Owszem, owszem. Delikuj panu. Ale pan nie wie wielu rzeczy. Oddawna przyzywałam się, że Nijak i Fit uczynią nadejście. Bismarkowa widziała ich spojrzenie na sobie, czułam przywiązanie ich do siebie.

— Dlaczegoż czuwałam?

— Nie wiem. Ale oni pewno wiedzą, iż miasa coś grozi.”

IGŁY, SZPILKI, NCI, TASIEMKI
POLECA STEFAN POREBSKI, Kraków, obecnie Rynek 32.
Zamówienia odwrotnie.
W niedziele i święta zamknięte.
Zamówienia odwrotnie.

Kradzież na szkodę 4.000 Koro.

Dotychczasowy popełnił na ulicy Graczyki 5-miłażarski, który w czasie dotychczasowej sprawy włamał się do sklepu bławatnego Holmanna przy ulicy Graczyki 7 i skradł tam materiały metalowe i ubrania, na łączną szkodę w wysokości 4.000 Koro.

Sklep p. Holmanna mieści się tuż przy bramie domu. Drzwi sklepu, wychodzące na ulicę Graczyki, zamknięte były na 3 zamki. Włamywacz dostał się do sklepu, wyładował ramie i zamek. Złodzieje wyrwali drzwi i wyciągnęli z nich 200 Koro. Włamywacz rozbił, przez otwór drzwi do magazynu, szafę, pospo dopiero i do stali otworzył, odnawiając rygle.

W niestrzeżonym stanie ponad wieczór w noc na

Włamanie do sklepu bławatnego.
Kradzież na szkodę 4 880 koron.

domu. Drzwi sklepu, wychodzące na ulicę Gertrudy, zamknięte były na skubel i zamek. Złodzieje wyrwali skubel, wyciągnęli zamek i w ten sposób dostali się do sklepu. Tam napotkali drugie drzwi, azkiane, które rozbił, przez otwór dostali się do wnętrza sklepu, po czem dopiero i te drzwi otworzyli, odnawszy ryglę.

Markowska jest nałogową pijaczką. Pije dzień i noc, a wyypia się tylko wtedy, gdy się dostanie pod telegraf. Kto wie, czy ona by wyżyła bez — aresztu.

Sejm krajowy.

skarb. Partya niezawisłości obowiązuje się przeprowadzić reformę wyborczą i nowe wybory najpóźniej w r. 1911; dalej partya niezawisłości zobowiązuje się uchwalić budżet, przeprowadzić uchwały delegacyjne, kosztą aneksyi, nowe ciężary wojskowe i uregulowanie kwestyi bosniańskiej. Naomiast nowe żądania wojskowe, które preliminowane były na 20 milionów bezon.

te przedmioty odebrać, ale nie mogli tego uczynić, ponieważ nie miał przy sobie podarków, jakie przyrzekł Eskimosom. Whitney dziś udaje się do Nowego Jorku.

Stronie 232, Okładka kolorowa J. Bukowskiego.
Cena 3 korony. Dla abonentów „Nowin“ cena w
administracyi 2 kor. 50 hal. (z przesyłką pocztową poleconą 2 kor. 95 hal.).

C. Szczurkowski = **Szczotki** do sukien, zębów, włosów, rąk i t. d. =
2 Kraków, **GRODZKA 2** **POLECA** Grzebienie do czesania, grzebienie, rzadkie i kieszonkowe.
 Grzebyki do włosów, grzeczki, grzeczki i ozdobne. 24p
 Szpilki do włosów, rogowe, sztykretowe, celluloidowe, stalowe.
 Toalety do czesania, Kasety drewniane, na drobiazgi itp.

Redaktor odpowiedzialny: Ludwik Saczeński. Druk W. Kordeckiego i K. Wojnara w Krakowie, pod zarz. A. Nowaka.